

MAGYARORSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP

ELŐFIZETESI ÁRAK:

Helyben: Egy óra kor. 1.—	Vidékre: Egy óra kor. 1.20
Negyedévre — — — — 3.—	Negyedévre — — — — 3.60
Félévre — — — — 6.—	Félévre — — — — 7.—
Egész évre — — — — 12.—	Egész évre — — — — 14.—

Egyes szám 4 fillér, vidéken 6 fillér.

A lap megjelenik hétfő kivételével minden nap
Kéziratokat nem ad vissza a szerkesztőség.

Telefon száma 54-67.

SZERKESZTŐSEG ÉS KIADÓHIVATAL

Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28

Hirdetések petit számítással, díjazás szerint.

Apró hirdetések ára: egy szó 4 fillér, vastagabb betűvel 8 fillér.

Bizonytalanság.

Budapest, január 4.

Komor felhők tornyosulnak Magyarország egész politikai szemhatárán és nincs csak egyetlen kis fény sugar sem, mely reményt nyujtana arra, hogy e borzasztó sötétséget, mostanában legalább, az életvilágosság váltja fel. Az a nagy bizodalom, melyet gróf Tisza István erős kezéhez fűztek, szertefoszlott, szinte mondhatnók, hogy nevetségessé vált azóta, mióta a miniszterelnök tehetetlensége tudatában ráfanyalodott a Széll Kálmán keserű kenyérére: a passzív rezisztenciára. Ez annyira silány eredmény, hogy immár még magok, Tisza leghűségesebb csatlósai: a Gajáriak, Kubinyiak is restelkednek miatta s ugyancsak nógatják a vezért erősebb akcióra. De hát hiába, mert kötve van kezében. Ha újra az erőszak terére lép, a mostani kis harcos csapat helyett egész hadsereget talál magával szemben, mely okvetellen elsőpri amugy is gyenge pozíciójából.

A szabadelvű párt teljesen züllésnek indult, a mióta Apponyi és társai hátat fordítottak neki és az Andrásnyak híveikkel együtt duzzogva és a függetlenségi párt harcias elemi fogcsattogtatva várják, hogy újra csatarendbe állhassanak, mert valósággal szégyenlik, hogy a pártkötélnek lenyűgözve tartja őket. A néppárt lesben áll, csak a kedvező pillanatot várja, hogy előrontson rejtekéből. A Szederkényi-párt kétségig menő harcot hirdet. És Tisza hívei? Nos, azok ijesztő módon megcsappantak. A szabadelvű párt egy töredéke és a Kossuth-párt „higgadt” tagjai, az ugynevezett császári és királyi ellenzék, akiknek Tisza nagylelkűen biztositotta mandátumait, no meg Eötvös Károly, aki haláláig hirdette gróf Héderváry miniszterelnöksége idejében, hogy mindaddig nem lesz béke, míg a magyar nyelv jogát a hadseregben ki nem vivják — ez az egész. Egy csodálatos zagyvalék, melyet bizonyos érdek tart össze, amit ugyan el nem árulnak, de azért mindenki tudja.

És ezzel a zagyvalékkal akarja Tisza a zavaros helyzetből az országot nem annyira kivonni, amit hirdet, hanem személyes uralmát megerősíteni. Erre mutat legalább az, hogy legfőbb célja az új választások előkészítése és még inkább a házszabályoknak olyaténképpen való módosítása, helyesebben összetörése, hogy a házbán azután az ellenzék nem hogy erőlyes ellentállást fejthessen ki, de a kormány kegyes engedelmével nélkül még csak meg se mukkanhasson. Ha így megvethetné feje alját, akkor azután kormányozhatna a világ végéig. Nem hisszük azonban, hogy e merész terve sikerüljön, mert még Kossuthot és vakon követő híveit sem tartjuk annyira jókedvű alkuszoknak, hogy ilyen szégyenletes alkuba belemenjenek bizonyos ma-

gánélonyókért, amiknek felajánlásában valószínűleg bőkezűséget fog tanusítani a karó közé szorult — miniszterelnök.

De amíg ez a kufárság folyik, az ország mind jobban és jobban nyög a válság terhe alatt és az izgatottság mindegyre terjed, különösen a hadügyminiszter ama rendelete miatt, amelylyel a három évüket kiszolgált katonákat még tovább is benntartják és mert a póttartalékosokat behívják. Bilekben, mint tudjuk, már valóságos lázadás tört ki az öreg bakák között. Mi lesz még, ha a 69-sek példáját követni fogják a többi ezredek kiszolgált katonái? Vagy ha megtagadják a bevonulást a póttartalékosok, vagy ami még rosszabb, ha ezek bevonulva, szintén megtagadják az engedelmséget s esetleg a fegyvert felebbvalóik ellen fordítják? Egy darabig majd csak telnek a börtönök, sőt lehet, hogy megjelenik a Tisza hírhedt golyója és akasztófája is — de hát utóvégre az egész ország összes katonakételes férfinépességét csak nem mészárolhatják le. Azután jó lesz meggondolni, hogy a botnak két vége van.

Nagy és lelketlen könnyelműség az, amit a Tisza-kabinet jóváhagyása mellett a hadügyi kormányzat elkövet. Mintha csak egyenesen arra törekednék, hogy az országot forradalomba kergetse. Hát lehet, hogy e gonosz célját el fogja érni, de azt, hogy e nemzetet osztrák igába hajtsa, azt ugyan többé — hogy is mondta a cloyji parancs? — soha!

Budapest, január 4.

A képviselőház holnap délelőtt 10 órakor tart ülést, melyen a katonai javaslattal szemben beadott indítványok felett szavaznak. Az ülés végén Bakonyi Samu a debreceni katonák ügyében sürgős interpellációt terjeszt a honvédelmi miniszterhez.

A nagykarolyi mandátum. Nagy-Károlyból táviratozzák: Gróf Károlyi György, a nagykarolyi választókerület pártönkivüli képviselőjelöltje ma délután mondotta el Nagy-Károlyban programbeszédét. A rendkívül nagy számmal összegyűlt polgárság nagy lelkesedéssel hallgatta a gróf hazafias programbeszédét és különösen nagy tetszésben részesült a grófnak az a kijelentése, hogy a nemzeti kívánalmak az 1867. évi X. l. t. c. keretén belül leendő megvalósításért fog küzdeni. Pártba nem lép be — ugymond — mert politikai függetlenségét nem akarja feláldozni. Gróf Károlynak ellenjelöltje nincs és így egyhangú megválasztására van kilátás. A választás január 14-én lesz.

Makfalvay államtitkár mandátuma. Tapolcáról táviratozzák, hogy Glaser városbíró elnökletével ma a város és a vidék nagy érdeklődése mellett a szabadelvű párt népes értekezletet tartott, amelyen Makfalvay Géza földmívelésügyi államtitkár a közügy terén tanusított ügybuzgóságért képviselővé jelölte. Az értekezlet ezután elhatározta, hogy egy tiztagú küldöttséget me-

neszt Budapestre a jelölthöz, felkérve őt a jelöltség elfogadására. A választók között a hangulat igen lelkes.

Krónika.

Budapest, jan. 4.

A hétfőre megjelenő lapok jelentik, hogy az Ausztria-Magyarország által megszállott tartományokban fellázdak a harmadik évüket kiszolgált és visszatartott katonák. Temesvárról és az ország más helyőrségeiről is hasonló hírek érkeznek. Végtelen sajnálattal állapítjuk meg ebből, hogy a véderő fegyelme meglazult. A tiszturak parancsszava egyelőre süket fülekre talál a legénység nagy részénél, aminek nagyon súlyos következményei vannak. A bileki erősségekben elszállásolt harmadéves katonákat már bilincsbe verve kísértették a kaszárnyákból átalakított börtönökbe és sok szegény anyja csak hosszú évek börtönszenvedése után láthatja majdan viszont katoná fiát. Parlamenti zavarainknak ime ez a legújabb eredménye.

Nincs magyar gondolat, nincs magyar szív, mely el ne keserednék ezeknek a szegény katonáknak szomorú sorsán. Ők csakugyan áldozatai a mai szomorú politikai helyzetnek. Valóban megrázó valami, hogy nekünk az ugynevezett katonai vívmányokat véreink bűnhődése utján kell kivivnunk, sőt mi több, a katonák nem is azért szenvedtek, amit elértünk, hanem azért tartattak vissza, amit most úgy sem fogunk elérni. A katoná azonban ne politizáljon és különösen ne sértse meg a fegyelmet. A boszniai legények pedig ezt tették, ezért nem lehet őket felmenteni, bármely sok emberi szempont enyhíti is boldogtalan vállalkozásukat.

Ha ez nem szenzáció az ország politikai életében, hát más szenzáció nincs is. Mert az már nem kerülhet feltűnést keltő számba, hogy az országgyűlésen Ugron Gábor mond újabb obstrukciós beszédet és hogy báró Ambrózy Gyula belépett a szabadelvű pártkörbe. Mindegyik szürke dolog, mely egy jöttát sem segít a nemzet keserves állapotján. Arról sem sok eredménnyel beszélhetünk, hogy ki az oka ennek az áldatlan közkatona-felháborodásnak. A katonatiszt urak sommieret sem. Sőt ők is áldozatok a legnagyobb részben. Nem a legjobb kedvvel veretik bilincsbe a szegény tulszolgáló katonákat, de nekik ez muszáj dolog az esküjüknél fogva. A szabadelvű politikusok úgy vélekednek, hogy gróf Tisza István sem. Mert ahogy Széll Kálmánnak, Hédervárynak, úgy neki sem adta meg az obstrukció az ujonejutalékok. Már pedig ezen szabadelvű politikusok okoskodása szerint az volna az igazi anarchikus állapot, ha most gróf Tisza István is beadná a derekát a duhajkodó póbobstrukciónak. Ebben lehet valami, mert utóvégre rendnek kell lenni, mert ez a dolgok veleje. Am sajnós, hogy rendet gróf Tisza István sem tudott csinálni mindaddig, mert a lekicsinyelt obstrukcióval szemben ő is csak a passzív rezisztencia politikájára van utalva és még az előre hirdetett erőteljes intézkedéseket se léptetheti életbe, mert ez esetben maga ellen ingerelné a ma még szelíd Kossuthpártot is. Bőjtől tehát a szabadelvű párt is, a kormány is, a parlament is és Tisza István ki lévén szolgáltatva a passzív ellentállás taktikájának,

nincs más módja, mint összetett kezekkel bevárni azt, míg a tizenhárom száz obstruáló legény bereked. E tragikomikus állapotban legfeljebb Széll Kálmán találhat elégtételt, ha ugyan ennek egyáltalán örülni tud. Egyébként ma benyújtották a meghosszabbított olasz kereskedelmi szerződés szövegét, melynek értéke felül véleményünket már elmondottuk. Semmivel sem jobb ez az általános politikai helyzetnél. A mai nap eseményeiről értesüléseinket alább adjuk.

Forongás Boszniában.

A harmadik esztendőjüket három hónappal tiszoláló katonák között nemcsak Bilekben, de Trebinjében is teljes a fegyelmetlenség. Az öreg katonák feljebbvalóknak megtagadják minden engedelmességet, nem törődve az igazán keserves következményekkel. Egy Trebinjéből írott levél fekszik most előttünk, amely mezdöbhentően szomorú képét festi az ottani állapotoknak. De szóljon a levél:

Ujév első napjára Trebinjében általános zendülés történt, ugyanazért már előző este az egész tizenkettedik ezredet készenlétebe helyezték. Misczevics ezredes azonban okos tapintattal olyképp vette elejét a bajnak, hogy pénteken reggel az összes idejüket kiszolgált altiszteket az Albrecht-kaszárnya udvarán kihallgatáson fogadta és ott a lelkiükre beszélt, hogy ne taszítsák magukat és a legénységet szerencsétlenségbe, oktalan viselkedéssel.

Erdekes epizódokban nincs hiány. A minap jött be egy század a kozmácsi kordonról. A százados énekelte az öregekkel, akik énekeltek is két nótát, de azután iszonyu lármába törtek ki. Elmaradottak és a század tíz-tizenkét csoportban haladt az uton. A százados néha-néha hátratekintett lováról, de szólni nem mert. Ugyanakkor egy másik század a grábi kordonról vonult be Trebinjébe. A tisztek a századot szakaszokra osztották, de az öregek nem engedelmességet és a tiszteket nem türték meg maguk mellett. Tényleg be is vonultak Trebinjébe, tisztek nélkül. A legidősebb altiszt vezényletével.

Odaát, Bilekben, még mindig hangos a levegő. Az öreg katonák brigád-rapportra akarnak menni, hogy megtudják, tulajdonképpen meddig kell még szolgálniuk. Elsején valamennyi öreg felmondta a szolgálatot és többé semmiféle gyakorlatot nem végez.

Múlt hétfőn a nyolcadik számú erődről az összes öregek lejöttek, a távozásukat meggátolni akaró főhadnagyot pedig kilökték az ajtón. A városba érve, kimentek a táborba, ahol egy főhadnagyot megkérdeztek arra nézvést, hogy mikor mehetnek haza? A főhadnagy hetiként azt felelte nekik, hogy akkor mehetnek majd haza, mikor a tábor főkapuján díszelő kétfejű sas elröpül a helyéről. A fiuk indulatba jöttek a gunyos válaszon és a Kossuth-nótát

énekelve, bementek a városba. Este aztán csöndben visszatértek a táborhoz, egy vakmerő öreg katona fölmasztotta a tábor vaskapujára és az ott gunnyasztó, vasból való kétfejű sas lelesztívén, a sárba dobta. Harsogó ujjongással mentek be ezután a katonák a táborba és a táborügyeletes tiszt előtt sorakozván, követelték hazabocsátásukat, mivelhogy a kétfejű sas elröpült a helyéről.

Bilekben különben növeli az izgatottságot az a körülmény, hogy a fiatalabb katonák eltökélték magukat arra, hogy a legszélsőbb esetben sem lőnek az öregek közé, mert nem tartják lehetetlennek, hogy esztendőre ők is hasonló sorsra jutnak. Eddig öt szakaszvezetőt, hét tizedest és egész sereg őrzetetőt hoztak Bilekből a trebinjei helyőrségi börtönbe. A többi a közel napokban hozzák át erős fedezettel. A trebinjei bakák is sokat töprengtek azon, hogyan kellene a kétfejű sas elriasztani a tábor főkapujáról, de az alighanem ott marad továbbra is, mert erős őrség vigyáz a hatalmas madárra. Erdekes, hogy az öregek egymásután küldik haza polgári ruhájukat, mit a szülők utánuk küldtek. Azt mondják, azért küldik haza a cibil gunyát, mert sohasem szabadulnak meg.

ORSZÁGGYÜLÉS.

Budapest, január 4.

Az ujévi szünet alatt többfelé azt sugdosták, hogy az első ujévi ülés zajos lesz s a visszamaradt obstrukció kimutatja az erejét. A képviselőház mai ülésén ezt az ígéretet be is váltották, mert a Szederkényi-csoporthoz hozzácsatlakozott a néppárt s az obstrukciót most teljes erejével támogatja. A mai ülésen megjelent Molnár János apát is, aki betegsége miatt már egy évvel is tovább volt kénytelen a politikától visszavonulva élni, de a képviselőház folyosóján ott volt Zichy Nándor gróf is, hogy ez által is dokumentáltassék a néppárt nyílt akciója.

A napirend előtt Ugron Gábor felszólalásával vitát provokált a választó váro interpellációkra adandó miniszteri feleletek miatt. Ugyancsak a napirend előtt Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter betértesztette az Olaszországgal kötendő kereskedelmi szerződés meghosszabbításáról szóló törvényjavaslatot s azonkívül több vicinális javaslatot. Neményi Ambrus pedig az 1903. évi költségvetésre vonatkozó pénzügyi bizottsági jelentést mutatta be a t. Háznak.

Ezek után ráterheltek a napirendre, vagyis Holló Lajos és Bartha Miklós megokolták még határozati javaslatukat, amivel azután az általános katonai vitát befejezték.

ban föl kellett, hogy emeljem a fizetését — mennyi művészettel lopja meg ez a leány a gazdáját: az egyszerűen felháborító.

A fiaddal azonban még rosszabbul áll a dolog. Valóban egész talány előttem, hogy ez a gyermek egyetlen jellemvonásában sem hasonlít hozzám. Bizonyára a te rokonod példája az oka ennek az elfajulásnak, akit te mindenáron a fiad keresztapjának erőszakoltál. Mégis szertelennek tartom, hogy egy gyermek, akinek ilyen intelligens az atyja, mint én, tizennégy éves korában is még holmi művészi álmok után törekedjék a komoly kötelesség helyett, amit atyjában lát.

Amióta elutaztál, ez a gyermek engem — egyhén szólva — elbűtít. Ha az iskolából jön, megáll a könyvkereskedések kirakatai előtt és ott ácsorog, bámul azok előtt a képek előtt, amelyeket a rokonod rajzol a «Petit Journal», meg a «Gil Blas» számára. Én persze addig várhatok rá az ebéddel s ha végre haza jön, hallgatag, bémész módon megemész az ebédet, aztán pedig odaül a zongora elé és órák hosszat kalimpál rajta.

Ha elzárom a zongorát, kimegy a konyhába és ott bosszantja a cselédet. Igen, olyan hangon beszél vele, amely éppenséggel nem illik a korához. Ha meg aztán behívom őt magamhoz és atyai bölcseséggel igyekszem szórakoztatni, a gyerek egyszerre elkezd gunyolódni. Szatírát farag az mindenre, ami szent, nem kimélt semmit és senkit, kigunyolja tanítóját, kollégáit, az embereket!

Ennél azonban még sokkal rettenetesebbet is elkövetett. Nem pirult attól, hogy nyilvánosan föllépjen Châtelet színpadján! Képzeld csak, hogy fedeztem föl ezt!

A vita befejezésénél még egyszer felszólalt a miniszterelnök is, aki arra kérte a Házat, hogy az ellenindítványokat vesse el s a javaslatot fogadja el, de miután ígéretet tett Kossuthnak, hogy a felségjogok meghatározását az ujoncmegajánlási vitánál tisztázni fogja s elfogadta erre nézve a Kossuth által benyújtandó indítványt, most, mivel Holló indítványa ugyanazt tartalmazza, arra kérte a Házat, hogy azt ezuttal érdemében ne fogadja el, hanem időszerűségi szempontból halaszssa el azt az ujoncmegajánlási javaslat tárgyalásának az idejére.

Efölött aztán zajos vita fejlődött ki, melyben részt vettek Ugron Gábor, Holló Lajos, Lengyel Zoltán, Rakovszky, akik a miniszterelnök felfogását házszabályellenesnek tartották, míg Kossuth, de különösen Polónyi magukévá tették azt.

E vita közben a miniszterelnök írásba foglalta indítványát, mire újra felzudult a Szederkényi-párt és a néppárt s miután báró Feilitzsch Arthur alelnök enunciacióját úgy értelmezték, hogy az elnökség a házszabályllyal megegyezőnek tartja a miniszterelnök indítványát, — husz képviselő zárt ülést kért.

A zárt ülésen aztán az elnökséggel szemben használt erős kifakadások közben Tisza István gróf miniszterelnök kijelentette, hogy az indítványát ő is házszabályellenesnek tartja, nyílt ülésen hajlandó azt visszavonni.

A nyílt ülésen ez aztán meg is történt s hogy meg ne történhessék az, hogy a Holló indítványában foglaltakat leszavazzák, ahhoz Kossuth Ferenc is hozzájárult. Később ugyanezt tette a miniszterelnök is.

Igy az ügyet békésen elintézték s miután az indítványok eldöntése fölött husz képviselő névszerinti szavazást kért, azt a Ház határozata szerint a holnapi ülésen tartják meg. Ezzel az ülés véget ért.

Részletes tudósításunk a következő:

A képviselőház ülése.

Elnök: Jakabffy Imre alelnök.

Jegyzők: Szóts Pál, Dedovics György és Endrey Gyula.

Elnök: Az ülést megnyitja s hitelesíti a múlt ülés jegyzőkönyvét. Ezután előterjeszti az irományokat. Felolvastatja a választó váro interpellációk jegyzékét.

Ugron Gábor: A felolvasott jegyzék szerint háromféle interpellációk várnak válasza. Vannak olyanok, melyek a Széll-, a Héderváry- s a jelenlegi kormányzások idejéből valók. Kéri az elnököt, figyelmeztesse a kormányt az iránt, hogy az interpellá-

Négy nap előtt a gyerek 8 órakor este arról panaszkodott, hogy fáradt és szeretne már ágyba kerülni. — Hát feküdj le! — mondtam neki s magam örültem legjobban, hogy immár békeség lesz a házban. Később benéztem a szobájába, vajjon alszik-e? Fülig betakaródozva, úgy hogy egy csipetnyi sem látszott ki belőle a takaró alól, feküdt a párnái között. Másnap a dolog ismétlődött, ami kissé gyanusnak tűnt fel előttem, de nem tulajdonítottam neki semmi jelentőséget. Egy órával később azonban mégis benéztem a gyerekekhez. Ismét a tegnapi helyzet: fülig a takaró, egy csipetnyi sem látszik ki belőle. Óvatosan közeledtem hozzá és fölemeltem a takarót... és a meglepetéstől szinte megtanorodtam.

Tudja-e, kedves barátom, mit találtam a fiu helyett az ágyban? Egy szalmaköteget! Egy szalmaköteget s a fej helyén még halósiplát is!... Oh, micsoda arcátlanság!

Dühtől elborulva rontottam ki a konyhába, hogy kérdőre vonjam a cselédet. Ijedten meg is valolt mindent: mindent, vagyis azt, hogy a fiam, az én nevem örököse, minden este a Châtelet színpadján föllép! Statizta! színész!... Oh, rettenetes, milyen csapás érhet ilyen szegény apát, aki mit sem sejt.

Természetesen nyomban kocsiba vetettem magam, hogy oda siessenek a gyalázat színhelyére. Arra nem vettem magamnak időt, hogy a nadrágtartómat felgomboljam: a cipőm zsinórját is csak a kocsiban húztem össze. De végre ott voltam. A portást azonban meg kellett vesztegetnem, hogy a színpadra engedjen. Ez az

Egy levél.

Elbeszélés.

Írta: Leon Xanrof.

Drága barátom!

Egy hete éppen, hogy ön Szevillába utazott a rokonával, a karácsonyi ünnepélyek megtekintésére. Nem értem, hogyan volt ön képes magát erre az utazásra elhatározni és hogyan engedhettem én el önt. Nem gondolja-e ön is, hogy százszorta üdvösebb lett volna itthon maradnia?

Ami az ön rokonát illeti, az ilyen festőművészeknek különös az eszükjárása; mit is beszélnek előttem mindenféle színekről, pittoreszk csoportozatokról! Miattam akár valamennyi piktort elvihetné az ör... a vágyódása Szevillába, én bizony egyet sem marasztalnék itt közülök.

De már ami téged illet — megbocsátasz, hogy tegezek — egy családanya részéről még sem éppen illő, hogy házat, gyereket, férjet itt hagyjon s neki menjen a világnak. Kornélia, a Grachusok anyja, bizonyára nem tette volna meg ezt! Nekem mint férjnek és családapának, nem eshetik valami kellemesen az, hogy üresnek találjam a fészket, ha a miniszteriumból haza jövök, ahelyett, hogy a farszto nap munkája után a hitves ölelése fogadjon és gondos-ságra felüditse elernyedélt lelkemet. Töringettét, hát arra való vagyok én, hogy a háztartás könyvét vezessem és felügyeljek a te fiadra!

Micsoda könyvek! és micsoda fiu!

Hát még a cselédünk, akit te állandóan elhalmozol dicsérettel; akinek én minden hónap-

ciókra 30 napon belül válaszoljanak s kérdezze meg, hajlandók-e az előző kormányokhoz intézett interpellációkra is válaszolni?

Gróf Tisza István miniszterelnök: A kormány tudja kötelességét s ha majd a tárgyalások rendes mederben folynak, akkor válaszolnak, de addig, míg nincs parlamenti rend, nem válaszolnak. (Zajos helyeslés a jobboldalon.)

Madarász József: Tiltakozik a miniszterelnök fel fogása ellen, mert az elnöknek van joga ítéletet mondani a tanácskozás menete felett.

Rakovszky István: A házszabályokra hivatkozva, bizonyítja, hogy az interpellációkra 30 nap alatt köteles a kormány válaszolni. A miniszterelnök felfogása házszabályellenes. (Helyeslés a baloldalon.)

Szederkényi Nándor: A miniszterelnökkel szemben határozottan tagadja, hogy az ő részéről megsértettek volna a házszabályok. (Zajos ellenmondás a jobboldalon.) A miniszterelnök kijelentésével megvádolja az elnököt s egyúttal sérti a házszabályokat, mert nem akar azoknak engedelmessé válni. (Zajos ellenmondás jobbról.)

Elnök megjegyzi, hogy az elnökség kötelességét teljesítette, mert minden 30 nap letele után értesítette a kormányt az adandó válaszokra.

Hieronymy Károly kereskedelmi miniszter törvényjavaslatot terjeszt be az *Olaszországgal kötendő kereskedelmi viszonyainkról, törvényjavaslatot a pozsony-dunaszérdőhelyi, a komárom-dunaszérdő helyi és a budapesti helyiérdekű vicinális vasút cinkó-kőbányái* vonalának kiépítése tárgyában.

Elnök: A javaslatok kiadatnak a bizottságoknak.

Neményi Ambrus bemutatja az 1903. évi állami költségvetésről a pénzügyi bizottság tárgyalási jelentését.

Elnök: Következik a napirend:

A katonai vita.

Holló Lajos a zárószó jogával él. Az egy év óta tartó katonai vita nem egyéb, mint a nemzet ellenállása az uralkodói hatalom tulakapása ellen. Történelmi visszapillantást vet a Habsburgok uralkodására, amely által oly uralmi alapokat tudtak lerakni, amiben Magyarország függetlensége mindig veszélyeztetve volt. Azért akarják most is a katonai uralmat teljesen kezükben tartani, hogy az által szilárd fegyverű legyen Magyarország ellen. Nekünk azért kell küzdeni, hogy a hadsereg a nemzeté legyen. A küzdelem kiindulási pontja a katonai létszám tölemelése volt, csak azután ment át a néprétegbe a nemzeti követelések tudata. A dinasztia nyomása folytán kénytelen volt a nemzet védekezni, hogy az országot megóvják a katonai terhektől. A nagyobb államokban nyolcvan százalék vambévetel fedezi a katonai vagyis a hadsereg költségeit, míg nálunk csak husz százalék vambévetel esik a véradó tentartásának fedezésére. Tisza István miniszterelnök oda áll a nemzeti küzdelemért folytatott harcot letörni, szembe helyezkedik a harcoló-

ember különben el sem hitte, amit neki mondtam; gunyosan felte a nógatásomra:

— Ugyan kérem, hiszen tudom, hogy csak a ballet-lányok miatt akar a színpadra jutni!

Nagynehezen bejutottam az erkölcselenség és kicsapongások fészékébe, azokba a hosszú, homályos folyosókba, melyek minden zugából férfihangok, asszonykacajok és illatszerek kellemetlen büze árad az ember felé. Undorral siettem át a labirinthuson, hogy felkeressem a fiamat, de mindaddig még nem akadtam rá. Végre valami vasajtóhoz értem s azt betaszítva, egy festett vásznakkal teli széles térbe léptem; alig haladtam azonban két lépést előre, amikor egy brutális ember rámrivall, hogy mit keresek a színpadon? Még egy pillanat és én — Jules Prudhomme, a külügyminiszterium hivatalnok — kiléptem volna a festett arcú táncosnők közé az ezernyi közönség elé. Még most is borzadok, ha erre visszagondolok.

A durva férfi a rendező, türelmetlenül meghallgatta a dolgok állását, amint neki szeltemben-hosszában elmagyaráztam az esetemet. De azlán arcátlan kacajra fakadt. Azt állította, hogy e pillanatban lehetetlen rajtam segítenie. Először mert nem akaszthatja meg az előadás menetét, másodsor, mert nem ismeri a fiamat, hogy félreszólíthassa. Nem maradt más hátra, mint bevárnom a felvonás végét.

Hosszu idő telt el zene és lármá közepette; végre véget ért a felvonás. A fiut nem láttam. Talán észrevette a kópé s más ajtón át menekült? — gondoltam magamban. — A rendezőnek azonban eszébe jutott, hogy egy másik cso-

kal, csak hogy megsemmisítse a kisebbség alkotmányos jogos akaratát. Itt az egész engedmény nem egyéb, mint lehetővé tettük azt, hogy a császári akarat és a pártszempontok nem érvényesülhettek.

Kéri a Házat, fogadja el javaslatát. (Helyeslés a baloldalon.)

Elnök öt perc szünetet ad.

Szünet után.

Elnök újra megnyitja az ülést s szólásra **Lendl Adolft** hívja fel, aki nem volt jelen. Következik:

Bartha Miklós: Határozati javaslatát történelmi fejtegetésekkel okolja meg. Gróf Sternberg röpiratát ismerteti, mely az udvari életéről közöl intimításokat.

Az uralkodói hatalom alapjának megszilárdulását veszélyeztetve látja az ausztriai alakulásokban. Ausztriában nemzetiségek szerint szétarabolódik a birodalmi egység, ami által megínog az uralkodói hatalom is. Ezért kívánja a vezetés és az uralkodás súlyát Magyarországra áthelyezni, ami nemcsak a magyar nemzet emelkedését, de az uralkodás erejét is fokozná. De ezt nem lehet elérni azzal az udvari politikával, amit most kultiválnak épp a magyar nemzet ellen. De megváltozik ez az állapot, mert a viszonyok kényszerítik rá az uralkodó házat s akkor a magyarság magától fog a hadseregben érvényesülni. Az uralkodóhoz intézendő feliratát a Ház figyelmébe ajánlja. (Helyeslés a balközépen.)

Tisza István gróf miniszterelnök: Röviden nyilatkozik az ellenindítványokról és javaslatokról. Kéri a Házat, ne fogadja el azokat hanem helyettük a javaslatot. Csak Holló indítványáról szól, amely egyezik Kossuth előterjesztésével s így annak tartalma ellen nincs kifogása s kéri a Házat, hogy ahhoz hasonló az ujoncmegajánlásnál fogadjon el a Ház. A javaslatot a Ház ne szavazza le érdemileg, hanem mint nem ide tartozót, mellőzze a Ház. (Helyeslés a jobboldalon.) A félreértések elkerülése miatt írásban ad be egy indítványt. (Felkiáltás baloldalon: Nem lehet.) Mondja ki a Ház, hogy Holló javaslata fölött az ujoncmegajánlási javaslatnál fog határozni.

Lengyel Zoltán: A miniszterelnök felszólalása és indítványa nézete szerint teljesen ellenkezik a házszabályokkal, mert a vita bezárása után indítványokat nem lehet beadni.

Gróf Batthyány Tivadar: A házszabályokhoz szól. (Nagy zaj a bal- és szélsőbaloldalon. Elnök cseppet.) A dolog úgy áll, hogy a vita be van zárva, következik a szavazás. A házszabályok szerint következik a szavazás, vagy Holló visszavonja az indítványát. Ha a Ház a miniszterelnök indítványát elfogadja, akkor egy veszedelmes precedens alakot. Igazat ad Lengyel Zoltánnak.

Elnök: Igazolja, hogy a minisztereknek mindig van felszólalási joguk.

Elnök: Mielőtt a tanácskozást folytatnák, jelenti a Háznak, hogy husz képviselő zárt ülést kért.

port — majomnak öltözött sihederek — a tulsó oldalon át távozott. Hátha azok között lesz?

— Küldjétek ide a majmokat! — parancsolta a rendező.

Néhány pillanattal később már jött az egész csapat, de alig hogy észrevettek, egyik közülök el akart surrani. Egy színházi szolga volt szives utána iramodni s meg is esiepte. Nos, tudja-e asszonyom, kit fedeztem fel a majom-álarc alatt?

Az ön fiát, madame, az ön tulajdon fiát, akit az Isten a maga képmására teremtett s ő nem átalította majomalakot ölteni magára.

Abban a kosztümben vittem haza s mondhatom, olyan természetűnek látszott a maskarában, hogy a portás be sem akarta hocsátani a házukba.

Büntetésből elrendeltem, hogy a fickó ebben a ruhában maradjon, amíg ön visszatér. Hadd lássa ön a kedves fiát és hadd gyönyörködjék benne az ön rokona.

Nagyon kérem, drága barátom, legyen szives mielőbb hazajönni, mert tegnap óta cseléd nélkül vagyok kénytelen a konyhát ellátni. Az ön fia, a haszontalan, még azzal is bosszant, hogy a házi munkában nem segít; azt állítja, hogy ha már majommá lett, úgy is viselkedik: a majmok nem szoktak dolgozni.

Öleli az ön hű férje

Jules Prudhomme.

Utóirat: Felhatalmazom arra, hogy ezt a levelet megmutassa a rokonának.

Zárt ülés.

Elnök: *Feilitzsch* Arthur báró.

Szederkényi Nándor: A célból kérték a zárt ülést, hogy a házszabálysértést, melyre nem voltak elkészülve, megbeszélhessék s ha lehet, elhárítsák. Ugron már a nyílt ülésben precizizotta a helyes álláspontot.

A miniszternek mindig van szólási joga, de ezen szólási jogból nem következik, hogy indítványozási joga is lenne. Az általános tárgyalás felett a vita be van rekesztve és indítványt senki be nem adhat. Az indítvány tulajdonosa az indítványozó s ettől függ, hogy mikor akar afelett határozatot provokálni. A kérdés elejtését kéri s hogy a miniszterelnök vonja vissza indítványát.

Tisza István miniszterelnök: Sokkal nagyobb súlyt helyez arra, hogy a házszabályok a legszigorúbban betartassanak. Álszemérem nem akadályozza abban, hogy egy tévedést reperáljon. Intenciója volt a kormány álláspontját kifejezni. Csak azért adta be indítványát, mert Holló indítványának tartalma ellen nincs kifogása. Hajlandó a nyílt ülésben visszavonni indítványát.

Elnök többek hozzászólása után a zárt ülést bezárja.

Zárt ülés után.

Elnök újra megnyitja az ülést.

Kossuth Ferenc személyes kérdésben szól. Kijelenti, hogy hozzájárul Holló indítványához.

Gróf Tisza István miniszterelnök: Indítványát visszavonja, mert az nem felett meg szigorúan a házszabályoknak. (Általános helyeslés.) Csak azért nyújtotta be, hogy megkönnyítse a Ház helyzetét. Ezt azért teszi, hogy szigorúan ragaszkodjék a házszabályokhoz.

Elnök felteszi a kérdéseket s első sorban a halasztó indítvány, azután az alapjavaslat és végül a külön határozati javaslatok kerülnek szavazás alá.

Holló Lajos: Szavazás alá kéri Hellebronth indítványát is.

Elnök: Miután ellenindítványként van benyújtva, kiesik a szavazás alól. Miután a Rakovszky indítványára névszerinti szavazást kértek, azt holnapra halasztja. Ezután megállapítja a holnapi ülés napirendjét.

Bakonyi Samu kéri a Házat, hogy interpellációját holnap mondhasa el.

A Ház ehhez hozzájárul.

Az ülés 3 órakor végződik.

KÜLFÖLD.

A keletázsiai bonyodalom.

Köln, január 4.

A Köln. Ztg. jelenti Pétervárról tegnapi kelettel: Jól informált orosz körökben arról biztosítanak, hogy a legutolsó időben az Oroszország és Japán között tennálott feszültség enyhült. Mervadó helyen a helyzetet mindenképpen megnyugtatónak tekintik, bár mindkét fél folytatja a hadi előkészületeket. Különösen a legutolsó napokban vettek fordulatot a tárgyalások, amiből Oroszországnak Japánnal való békés megértésére lehet következtetni. A japán előterjesztésekre vonatkozó orosz feleletet rövid időn belül várják. Nem felel meg a valóságnak az az angol hír, hogy Oroszország Japántól az utolsó japán jegyzékre nem tűzött volna ki pontos határidőt. Miniszteri körökben az birlik, hogy Alexejev februárban Pétervárra utazik.

Washington, jan. 4.

Közöttét és állítólag mervadó helyről eredő jelentés szerint Japán Oroszországhoz intézett első jegyzékében kijelentette, hogy csak azt a feltételt fogadja el, hogy Oroszország Japánnak hasonló jogokat biztosít Koreában, mint amilyeneket Oroszország vesz igénybe Mandsuországnak. Hír szerint azonban Oroszország nem fogadja el ezt az ajánlatot, tekintettel arra, hogy Japánnak meg kellene elégednie bizonyos koreai kereskedelmének tett engedmények formájában való modifikációval. Arról is van szó, hogy Oroszország még mindig bizik abban, hogy a kérdéseket diplomáciai uton lehet rendezni és azt reméli, hogy Japán, tekintettel Anglia és Franciaország törekvéseire, rábirható lesz a tárgyalások folytatására.

Newyork, január 4.

A lapok jelentése szerint a külügyi hivatal közli, hogy kilenc hatalomtól, amelyek között Japán is van, válaszokat kapott, amelyek azt a nézetet fejezik ki, hogy a szélső Kelet kérdését Oroszország és Japán közt barátságos uton fogják rendezni.

Peking, január 4.

Hír szerint a kínai kormány hajlandó semleges-ségre, de nem tartja kizártnak annak a lehetőségét, hogy mégis belekeveredik a háborúba. Juansikkai folyamodott, hogy az összes mellékhatálalaitól ment-sék fel, hogy teljesen a hadsereg ujjaszervezésének szentelhesse magát.

Róma, január 4.

A Tribuna híre szerint Mirabello tengerészeti-ügyi miniszter ma tárgyalt Tittoni külügyminisz-terrel a távol Kelet kérdésében. Hír szerint el-rendelték, hogy még egy hadihajó álljon készen a kelet ázsiai vizek felé való távozásra.

Sanghai, jan. 4.

Az itt horgonyzó kínai cirkálók kiegészítik fel-szerelésüket és élelmüket és várják az indulási pa-rancsot.

London, jan. 4.

A kormányhoz közel álló körökben nem tartják valószínűnek a háború kitörését, sőt ellenkezőleg, biznak benne, hogy az ellentéteket még most is sikerülni fog békésen elsimítani.

Páris, jan. 4.

A New-York-Herald párisi kiadásának távira-tozzák Pétervárról, hogy a cár fontos gyűlésre hívta össze a nagyhercegeket és legbizalmasabb tanácsosait. A gyűlésről, amelynek eredményét szigorúan titkolják, csak annyi szivárgott ki, hogy azon olyan tervet állapítottak meg, amelynek segítségével lehetséges lesz a békét fenntartani. A két állam önértetének megóvása-val és Kína területi integritásának kölcsönös biztosítása mellett. A két hatalom beszünteti a háborús készülődéseket, Oroszország fenható-sága Manduria felett elismertetik s ennek fe-jében Japán is szabad kezét nyer Koreában.

TÁVIRATOK.

A török reformok.

Konstantinápoly, jan. 4. Nacsovics diplomáciai ügynök tegnap panaszt emelt a nagyvezérnél, hogy a rendőrség és vámszemélyzet a bolgár utazókat és vonatokat folyton zaklatja, dacára a porta legutolsó ígéreteinek. Szerbia is hasonló kellemetlenkedéseken panaszkodik. Török részről azt állítják, hogy az utolsó kölcsönös megérzésre való törekvés Bulgáriá-ból indult ki. Ezzel ellenkező nézeteket is lehet hallani. A tény az, hogy a kísérlet eredménytelen maradt.

Az Egyesült-Államok és Panama.

Washington, jan. 4. Az Egyesült-Államok intéz-kedéseket tesznek, hogy New-Yorkból és San-Fran-ciscóból csapatokat és készleteket szállítsanak a panamai Isthmusra. Kaszárnyákat és raktárakat szán-dékoznak felállítani a panamai területen.

NAPIHIREK.

Budapest, január 4.

— (Időjárás.) A maximum Dél-Keletnek tartva, délnyugati Oroszország felé került, az észak-nyugati és déli depressziók pedig alig változtatták helyzetü-ket. Nyugat és Dél-Európában az idő esőre fordult, egyelőtt száraz maradt; a hőmérséklet kevéssel emelkedett.

Hazánk nyugati felében gyenge havazások voltak és a hőmérséklet az északi és keleti részeken ala-csonyabb lett.

Jóslat:

Hőmérséklet emelkedésével nyugaton és délen he-lyenkint csapadék várható.

Hőmérséklet: — 1-4 C. fok.

— (A király Budapesten.) A király január 28-án Budapestre jön s hosszabb időt tölt körünkben. Január folyamán megtartják a rendes udvari ünne-pek az osztrák fővárosban, ahol két udvari bál lesz s ezenfelül a király két ebédet ad a delegátusok tiszteletére. A király budapesti tartózkodása alatt pedig a budavári palotában lesz udvari bál s ezen-felül több udvari ebéd, melyen a Felső, miként

eddigelé, a politikai és társadalmi közélet előkelő-ségeit látja vendégül.

— (Személyi hír.) Svatkovski-Pavlovics Vse-bold, a szentpétervári Novoje Vremja szerkesz-tője, ma Budapestre érkezett, hogy a magyar viszonyokról információt szerezzen.

— (József főherceg gyászja.) Az Országos Tüz-oltó-Szövetség elnöksége a múlt hónapban részvét-iratot intézett védőjéhez, József főherceghez abból a szomorú alkalmából, hogy leánya, Klotild Mária főhercegnő meghalt. A főherceg a következő levél-ben válaszolt a szövetség elnökének, gróf Széchenyi Viktornak:

«Fogadj a Tüzoltó-Szövetség legforróbb hálámát az oly meghatóan nyilvánított részvétért, mely a su-lyos csapás felett érzett mély fájdalommat enyhíteni volt hivatva.»

— (Új kamarás.) O felsége sárvári és felsővidéki gróf Széchenyi Istvánnak, a magyar országgyűlés főrendiháza örökös jogu tagjának, gróf Nádasdy G. sz. huszárezredbeli tartalékos hadnagynak a kamarási méltóságot díjmentesen adományozta.

— (Lónyay grófék a Rivierán.) Nizzából jelen-lik: Lónyay Elemér grófné súlyos betegségéből tel-esen fölgyógyult s most minden nap sétakocsizást tesz s a Regna-szálló tágas helyiségeiben is sétálgat. A grófi pár tíz tagból álló kíséretével a nyugati szárnyépület magas földszintjén lakik, ugyanott, ahol Viktória királyné többször megszállott. A grófi pár három hónapig marad Cimiezben, onnan azután Angliába utazik.

— (A spanyol király Ausztriában.) Párisból táv-iratozza tudósítónk: A Figaró közli, hogy Alfonz, spanyol király még az idén ellátogat Auszriába.

— (A pöttartalékosok bevonulása.) A pöt-tartalékosok bevonulása ma kezdődött meg ugy a gyalogságnál, mint a tüzérségnél és szakcsa-patoknál. A tüzérségi pöttartalékosok közül a 4-ik hadtest ezred hajcsár-uti kaszárnyájába s a 12-ik hadosztálytüzérezred ugyanottani otthonába mintegy százhusz pöttartalékos vonult be. A 10. és 11. számú hadosztálytüzérezred pöttartalé-kosai az Angyalföldön levő laktanyában jelen-tek meg. Legtöbben vonultak be a gyalogezre-dekhez, főleg az első honvédegyalozrezdehez. A legénység kiképzését már holnap megkezdik.

— (Közbeszólás a karzatról.) Csak a napokban történt, hogy a képviselőház tanácskozása alatt egy öreg ember lekiáltott a második emeleti karzatról, hogy az ellenzék hagyja abba az obstrukciót. Ez a jelenet ma megismétlődött, azzal a különbséggel, hogy ma azt kiáltotta le az illető, hogy:

— Éljen az obstrukció!

A közbekiáltott rögtön közrefogták a terembiztosok s leveztették a háznyi irodába, ahol báró Feilitzsch Arthur alelnök kihallgatva s ennek során megmondta, hogy Spinner Lajos Gyulának hívák, komáromi születésű s fővárosi címerfestő. Az alelnök kérdésére azt mondta, hogy hazafiai lelkesedése adta ajkára a felkiáltást. A további eljárást kihágás címén meg-indították ellene.

— (Vilmos császár a tisztetekhez.) Vilmos császár, mint a «Local-Anzeiger» írja, a tegnapi napiparancs kiadásán beszédet intézett az egy-begyült tisztetekhez, amelyben felhívta a tisztikart, hogy méltó életmódjukkal továbbra is hűek ma-radjanak a hadsereg hagyományaihoz, jó példá-val járjanak elől, amelyből az alattvalók is okul-hatnak, továbbá arra kérte őket, hogy hassanak oda, hogy a méltatlan katonai bánásmódnak vége szakadjon a német hadseregben.

— (A chikagói tűzkatasztrófa.) Mély gyászba borult szombaton egész Chicago, amikor a la-kosság részvétele mellett harangzúgás között megkezdtek a színház-katasztrófa áldozatainak temetését. A városban valamennyi üzlet zárva volt. Ma az összes iskolák is zárva maradtak. Most már pontosan megállapították, hogy a színházégeskor 587 ember pusztult el. — Vilmos német császár Roosevelt elnökhez táviratot in-tézt, melyben ugy a saját, mint a császárné nevében őszinte részvétét fejezi ki a szeren-csétlenség felett. Harrison Carter, Chikagó pol-gármesterének Roosevelt elnök szintén hosszabb

táviratban fejezte ki részvétét a borzalmas ka-tasztrófa alkalmából.

A Iroquois-színház katasztrófája miatt eddigelé 37 letartóztatás történt. Elfogatási parancsot adtak ki a színház tulajdonosai és építői ellen is. Egy férfi ugyanis, akinek felesége és három gyermeke odaveszett, vádat emelt ellenük gyilkosság címén, mert azok voltak pusztulásuknak okai. Dows és Cowers, az Iroquois-színház tulajdonosai és Wil-liams ennek építéje ellen is letartóztatási parancsot bocsátottak ki. Williams Mac Mullent, aki «A kék-szakállu herceg» című némajáték második felvoná-sában előforduló holdviláglátnc alkalmából a világító-készülékeket kezelte, már letartóztatták. Kihallgatták a tűz keletkezését illetőleg, mikor is azt vallotta, hogy a fényiv a villamosságvezető szerek között, midőn a fehér világosságot kékre változtatták, fel-villámolt, egy szikra a függöny egyik fodrát meg-gyújtotta és 12 hüvelyknyi láng csapott fel. Mac Mullen megkísérelte a lángnak kézzel való elfoítását, azonban a tűz tovább terjedt; segítségért kiáltott, a tűzörség a helyszínre sietett szabadalmazott oltó-szerszámaival, de eredménytelenül. Ujabbban a kö-vetkező táviratok adnak jelentést a chikagói katasz-trófáról: Egyelőre csak az agnoszkált holttesteket temetik el hozzátartozóik, holnap pedig a közös sírokban fogják elhantolni a felismerhetetlenségig megszűnesedett tetemeteket. A temetés egész hétig fog tartani.

Londonból táviratozza tudósítónk: Chicago 33 színházát a hatóság bezáratta.

— (Negyvenéves lelkési jubileum.) Dr. Moody András skót lelkész éppen 40 év előtt érkezett Budapestre, hogy itt a skót lelkési állást elfoglalja. Ezért hívei január 1-én tiszteletére a Hold-utcai skót ref. iskolában fényes estélyt rendeztek. A nagyér-demű lelkészt dr. Szilassy Aladár közigazgatási bíró üdvözölte az egyház nevében. Azonkívül még többen intéztek a jubiláló lelkészhez beszédeket. Az összes ev. ref. és ág. ev. püspökök üdvözölő levelekkel kö-szöntötték fel a jubiláns lelkészt.

— (Egyetemi beiratások.) A karácsonyi vakáció után január 7-én, csütörtökön kezdődik meg az élet a budapesti tudományegyetemen. E napon kezdőd-nek ugyanis a második félévre való beiratkozások, melyek január 22-ig tartanak. A kultuszminiszter új rendelete értelmében csakis azokat a hallgatókat ír-ják be, akik a tandíjat lefizették. A tandíj-elengedé-sért folyamodóknak előjegyzése ezuttal elmarad, mi-után a folyamodványokat már a múlt év december 31-ig be kellett nyújtaniok. Akik tandíjmentességben részesülnek, január 23-ától 26-ig iratkozhatnak be. A kvesztori hivatal ismételtlen figyelmezteti azokat a hallgatókat, akik a fővárosban, vagy a főváros köze-lében laknak, hogy lehetőleg az első napokon irat-kozzanak be, nehogy a torlódások megint ismétlő-djenek, ami a hivatal működését rendkívüli módon meggátolja. A beiratások naponként, vasárnap és ünnepnap kivételével, délelőtt kilenc órától feltűzen-kettőig tartanak; az előadások január 23-án kez-dődnek.

A kolozsvári Ferenc József Tudományegyetemen a beiratkozások január 7-én kezdődnek s 18-ig be-zárólag tartanak. Akik e határidőben valamely elhár-íthatatlan akadály miatt személyesen nem jelen-kezhetnek, a tanulmányi, fegyelmi- és leckepezé-szabályzat 25. szakasza értelmében a fennebb meg-szabott határidőn belül tartoznak akadályoztatásukal igazoló hiteles okmánnyal felszerelt és az illető kar dékánjához intézett kérvényben előjegyeztesü-ket kikérni s meghatározni azt az időpontot is, amikor személyesen megjelenhetnek s beiratásukat ugy a kveszturában, mint az egyes tanároknál telje-síthetik. E határidő azonban február 10-én túl nem terjedhet.

— (Állásfoglalás a vasárnapi munkaszünet mel-lett.) A Kereskedő Itjak Társulata elhatározza, hogy azokkal a törekvésekkel szemben, melyek a vasár-napi munkaszünet megnyirbátását célozzák, határo-zott állás foglal és kifejezésre juttatja a kereskedelmi alkalmazottaknak jogos igényeit a vasárnapi munka-szünetre vonatkozólag. Ezért január hó 5-én este kilenc órakor a társulat díszteremben (Magyar-utca 3.) rendkívüli közgyűlést tart. A rendkívüli közgyűlés napirendje: Állásfoglalás a teljes vasárnapi munka-szünet ellen megindított mozgalmakkal szemben.

— (Mu'atságok.) A *Katholikus Ifjak Köre* január hó 10-én felolvasással egybekötött táncestet rendez saját Üllői-ut 5. szám alatti helyiségében. A kör egyuttal értesíti tagjait, hogy vizkereszt napján Erdősi Károlynak *Győzelmes szeretet* című karácsonyi színjátékot ismét előadják. — A *Házépítő tisztviselők egyesülete* saját könyvtáralapja javára január 16-án táncestélyt tart a Tisztviselő-telepen (Szapáry-utca 7.) A rendezőség élén Lung György fővárosi tanácsos áll. — A *Budapesti Athletikai Klub* 1904. február hó 1-én VI.—VII. kerületi kaszinó disztermében Bánó Irén és Kész Rózsi, továbbá Heltai Jenő, Wollner Béla és Friedmann Oszkár közreműködésével hölgyestélyt tart.

— (Az eltűnt levele.) Különös levelet kapott ma reggel a budapesti főkapitányság, amelyben valaki előre írja meg gyászjelentését. A levél, amelyet az azóta lakásáról tényleg eltűnt Seiden Sándor huszonnégy éves állás nélküli könyvelő írt, a következőképpen hangzik:

«A m. kir. államrendőrség főkapitányságának mély tisztelettel és megtört szívvel tudomására adom, hogy hosszas szenvedés után a mai napon este 6 órakor a Dunába vetem magamat.

Midőn e megdöbbentő tény tudomására adom... elbucszom a hírlapok úján összes barátaimtól is.

A Duna fenekén levő:
Seiden Sándor.»

Az eltűnt középíró, haja világos szőke, szeme barna, bajusza szőke, szakála vöröses kecskeszakáll.

— (A budapesti posta újévi forgalma.) Az idei újévi levélposta-forgalom az előző év megeléző forgalmát ismét túlszárvalta. Az 1903. évi december 30-ától 1904. évi január 2-ikáig terjedő időszakban jöladtak Budapesten 4.505.790 levélpostai küldeményt, az előző évben 4.500.000 darabot. Atmenőleg kezelték Budapesten 1.788.000 darabot, az előző évben 2.500.000 darabot; kézbesítettek Budapesten 6.987.150 darab levélpostai küldeményt, az előző évben 5 millió 700.000 darabot, az emelkedés tehát 1.287.150 darab. Az idei újévi összes levélpostaforgalom tehát 13.281.340 darab volt, vagyis 281.340 darabtal több, mint az előző évben. Bár nagyobb volt a forgalom, a posta ugy a kézbesítést, mint a földadott és átmenő küldemények továbbítását teljesen elvégezte s január 2-án a rendkívüli forgalom lebonyolítására berendezett rendkívüli szolgálatot megszüntette. A gyors lebonyolítást elősegítette főképpen az, hogy a levelek begyűjtését az összes lovas-járműveken és gyalog-járatokon kívül 20 darab motoros tricikli szakadatlan fordulóban végezte, úgy hogy egy tricikli a rendes 17 forduló helyett 39 fordulót tett meg naponta reggel 6 órától este 11 óráig.

— (Táncverseny végkimerülésig.) Érdekes verseny folyt le a minap Párisban. A verseny szereplői abban vetélkedtek, hogy ki tudja a másikat táncban lepipálni. A verseny nem lassu, ábrándos, odaadásteljes keringő, sem porfellegetek felverő gyorspolkával folyt le. Borzasztó, hajmeresztően örületes tánc volt ez — szóval: sport. A t. urak és hölgyek arra voltak kíváncsiak, hogy ki tud legtovább táncolni. Heteken keresztül «trainiroztak» a fiatal urak és hölgyek, hogy a győzelmű babért elnyerjék. Természetesen a báj és kellem egyáltalán nem volt kötelező, az azonban bizonyos, hogy jó lábakra és jó tudásra volt szükség. Ötven pár állott ki a sikra Pont 11 órakor átöltöttek az urak erős karjaikkal bátor szellemű hölgyeiket. Minden táncos vörös karkötőt viselt, amelyre feléren rá volt hímelve az illető táncos száma. Mikor már mindnyájan kidőlték, a győztes párok még egy utolsó fordulót lejtettek el — 5 óra 45 perckor reggel. Ezek csaknem hét óra hosszúig táncoltak. Mikor befejezték a táncot, a nézők ezernyi sege, akik az utolsó pillanatig kitartottak, mennydörgő ovációban részesítették a győzteseket. Az első díj egy műtárgy, Vincent urnak és Scherrer kisasszonynak jutott. A többi győztes között volt egy néger is.

— (Mozgó járványkórházak.) A belügyminiszter Kovách-Sebestyén Endre hontmegyei főorvos kezdeményezésére érdekes kísérletet végeztetett Hontmegye községeiben. A járványok elfojtására, továbbterjedésének megakadályozására mozgókórházakat fognak felállítani. Az ily kórház a falu végén állítható fel s helyisége olyan, mint amilyen a vándorkomédiások kocsija, csak hogy az egészségügyi követelményeknek megfelelően van berendezve. Ezek a kocsik könnyen fűthetők és szállíthatók, van bennük a betegszobán kívül konyha, éléskamra, ápolónői szoba. A falvakban, ahol a legnagyobb nehézségbe ütközik a fontos óvintézkedések legőbb szabályának, a betegeknek az egészségesektől való elkülönítésének alkalmazása, ezek a mozgó járványkórházak valószínűleg jó szolgálatot fognak tenni s ha beválnak, minden vármegyének lesz ily kórházi trénié, melyet esetről-esetire azokban a községekben fognak felállítani, ahol járvány van s a betegeket ezekben a mozgó járványkórházakban fogják elhelyezni.

— (A magyar és a német.) Néhány nappal ezelőtt történt, hogy a régi szemébtánya-dűlőben, az ujszászi vasúti vonal mentén egy férfi holttestét találták, melynek fején és nyakán vágástól származó sebhely volt. A helyszínen kiszállott bizottság a halál okaként az elgázolást állapította meg, míg a kiletét illetően a nyomozás kiderítette, hogy Berecz Lajos, szentgáli születésű, harmincnégy éves bérkocsis-segéd. Az azóta folytatlagosan vezetett nyomozás most megállapította, hogy nem balesetről, hanem valószínűleg öngyilkosságról van szó. Berecz ugyanis január 1-jén, az ujszászi öröme, több társával együtt az álló-úti laktanyával szemközt levő korcsmában mulatott. Volt közöttük egy sváb legény is.

— Fizesse! — mondta ez gyakran Berecznek.

— Jó, fizetek, akár öt litert is — felelte — de mindig csak a magyar fizessen?

Ezek azután összekaptak s a sváb legény, Mozer Antal, egy borral teli tifeget Berecz fejéhez vágott. Berecz erre, dühbe jövén, bicskát rántott s ellenfelét arcán és halántékán súlyosan megsebesítette. Berecz ezen annyira megijedt, hogy azonnal elszökött a korcsmából, elbujdosott s még a kocsiját is magára hagyta. Valószínűnek tartják így, hogy attól való féltében, hogy Mozer halálosan sebesítette meg, vetette magát a vonat elé. Megemlíjük meg, hogy Mozer sebesülése életveszedelemes.

— (Előzékeny zsebtolvajok.) Kleinberger Márkus süteménykibordó tegnap délután beállított a Tisza Kálmán-téri Wertheimer-kávéházba. Amikor belépett, egyszerre három fiatal ember is hozzá ugrott, akik lesegítették róla a télikabátot. Kleinberger később vette csak észre, hogy eltűnt kettős fedélű arany órája, amelyet valószínűleg a három előzékeny fiatal ember lopott el.

— (Az utánszolgálat áldozata.) Temesvári tudósítónk jelenti: Teglássy Mihály harmadéves szerkesztőnek nem tudta elviselni, hogy társait szabadságot kapták s őt nem. Ezért tegnap, anélkül, hogy valakinek szólt volna, civilbe öltözött s hazafelé indult. A kaszárnya kapujában azonban észrevette egy tiszthelyettes és visszaparancsolta. Teglássy azonban nem engedelmeskedett, hanem folytatta útját, mire tizenöt katonát körülfogta, kiket azonban a rendkívüli erejű ember csak ellődített. Nehéz küzdelem után végre sikerült lefogni. Megvasalták s bebörtönözték. A börtön csak tokozta dühét, bekilyóit kettőtörve az ablak vasrácszatát hajlítgatni kezdte s azt is széttörve ledobta az utcára. A dühöngő katonát ekkor nehéz béklyókkal megvasalták s a helyőrségi börtönbe kísérték.

— (Eltűnt elmebeteg.) A zágrábi rendőrség táviratban értesítette a budapesti főkapitányságot, hogy Tenyezecen levő elmegógyító intézethez megszökött egy báró Zornberg nevű, tizenkilenc éves, igen előkelő fiatal ember, akit rokonai helyeztek el üldözési mániá miatt. A fiatal bárót Szokolovics ápoló szököttette meg. A zágrábi rendőrség azt hiszi, hogy Budapestre szökött, mert Szokolovicsnak a fővárosban, az Atanykés-utcaiban üzlete van. A rendőrség keresi a megszököttet prófót.

— (Egy miniszteri hivatalnok eltűnése.) Az osztrák pénzügyminiszterium egy segédhivatali szám-tisztje, Feldmann Lajos szombat óta eltűnt Bécsből. A rendőrség hasztalan nyomozza.

— (Véres szerelmi tragédia.) Brünnből táviratozza tudósítónk, hogy az éjszaka egy Sünck Lajos nevű szabólegény agyonlőtte Zeleny Máriát, aztán föbe lölte önmagát. Mind a ketten meghaltak. A véres tragédia oka: visszautasított szerelem.

— (Rablás.) Farkas István kis-almási születésű, negyvennyolc éves temetőmunkást, tegnap este hat-hét órakor a Jászberényi-uton megtámadta három ismeretlen ember, földre teperték s elvették cselédkönyvét, ósbajtát, zsebkendőjét kötétt harminc koronáját. A rablók elmenekültek.

— (A hűtelen asszony.) Egy ottakringi aranyművész mint bécsi tudósítónk táviratozza — ma reggel arra a felfedezésre ébredt, hogy eltűnt lakásából minden készpénze, takarékkönyve és sok ékszere, de hűlt helyét találta feleségének is. Feljelentette az esetet a rendőrségnek, amely kiderítette, hogy a tolvaj asszony megszökött a kedvesével. Két gyermekét, egy 14 éves fiút és egy 4 éves leányt nem vitte magával a hűtelen asszony.

— (Véres vasárnapi krónika.) Linner Ferencről született Huber Juliát Óvoda-utca 22. számú lakásán a térje megszúrkálta. — Duka István napszámost a Jászberényi-uton késelték meg. — Ivanics Ferenc hidászkatona a Soroksári-utcai Két koronaszállodában söröskancsóval verték fejbe. Ugyanott Cziczás Lajos 14. ezredbeli közlegényt fejbeszúrták. — Földes István hentes Szállás-utca 11. számú lakásán összeverekedett a lakótársával Scheiber Mátyás hentesrel és alaposan összeszúrkálták egymást.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

* A modern asszony. (3 felvonásban, 150 színes és 15 mozgóképpel. Írták: Ráth István és Ráth Imre. Először adattott az Urániában január 2-án.)

Akik szombaton este az Uránia színházba mentek, hirtelenében azt hihették, hogy eltévedtek s valamelyik a főváros előkelősége által adott «jour»-ra vagy «five o' clock tea»-ra kerültek. Mintha a fővárosnak valamennyi szép asszonya és leánya ide adott volna találkát, oly nagy számmal pompáztak itt elegáns estély toletteikben, kísérve a fekete smokinges urak által. Ha ilyen előkelő és szép számú társaság megjelenik valahol, annak mindenesetre valami fontosabb oka van.

Volt is: «A modern asszony» — maga a cím is oly szerencsésen választott és vonzó, hátha még alatta oly rutinok két író neve diszeget, mint a minő a «két Ráth» neve. Nem először s a szombati kiváló siker után ítélve, remélhetőleg nem is utoljára telt meg a színház e darab megtekintésére s a szerzők megtapsolására. Az uránia-színház egymásután szép sikerekre tekinthet vissza, de a szombat esti mindenesetre a legfényesebbek közé számítandó.

A darab címűl kifűzött érdekes problémát a két szellemes szerző mindvégig elmes és tanulságos magyarázatokkal fejtegeti. A függöny felgördültekor *Aphrodite*, a szépség és szerelem istenasszonya jelenik meg előttünk; vele kezdődik a modern asszony története, hiszen ő ad a halandó asszonyoknak azt a szépséget és báj, melyből a mindenható szerelem fakad. Ezután az első felvonásban a Kelet asszonya, mint a *férfi rabstojgája* kerül sorra. Ausztrália, majd Afrika vad törzseinek ezen sajnálatraméltó páriái jelennek meg az Uránia vászván. Erdekesebbnél érdekesebb adatokat sorolnak fel itt a szerzők.

Igy Ausztrália egyik néptörzseről megtudjuk, hogy a vőlegény úgy szerez menyasszonyt, hogy este leből föbe üti bőtjával, elrabolja s mire a szegény teremtes magához tér ájulásából, akkorra már felesége a botos vitéznek. Majd Azsia asszonyai kerülnek elibénk. Indiáról halljuk e megdöbbentő adatot, hogy ott közel 23 millió özevgy asszony van, kik közül van legalább 10 ezer olyan, aki alig fejtezte be 9-ik életévét. Az első felvonás pompás mozgója: a nagy derűtséget keltett «Szerecsen idill» című és nagyszabású az «Indiai diszmenet elefántbáton.»

A második felvonás címe «Küzdelem a férfi ellen» és a feminiszták és antifeminiszták harcáról szól s megjelenik előttünk a nő, mint a férfi kenyérkereső versenytársa. Egymásután látjuk a postás- és tele-

Törvényesen védett

„Bob-csemege”

a legkellemebb hashajtó. Orvosok rendelik.

Kapható a gyógyszerárakban.

Főraktárak: Lux Mihály, Múzeum-körút 7., Dr. Egger Leó, Váci körút 17., Török József, Király-utca és Andrassy-ut, Kartschmaroff A., Népszínházzal szemben, Fodor J. Sas-drogueria, Kerepesi-ut, Gara és Roth, József-körút 74., Fodor Márton, VII., Király-utca 41. és Váci-körút 10., Molnár és Moser, Koronaherceg-ut., Némuda Nándor, Kossuth Lajos-utca, Szécsi Lajos, Andrassy-ut 78., Reiner és Társa, Buda, II., Fő-utca 12.

fonos kisasszonyt, az egyetemi hölgyet, a nőt mint ügyvédet, tanárt és orvost — és élvezzük az antifeministák hatalmas erveit, köztük, mint a leghatalmasabbat, «a 125 gramm súlyhiányt» az agyban. Erdekes alak itt az amerikai «athletic girl», kit a szinpadí szépségek hosszú sorozata követ. Ez a felvonás is érdekes mozgóval végződik: a «birkózó hölgy», amint maga alá gyűri vetélytársát, a férfit.

A harmadik felvonásban azokról a nőkről van szó: «*Akik uralkodnak.*» A szalonok csillagai, a divat- és nagyvilági hölgyek kerülnek itt kritikus szemek elé. A divatról jegyzik meg a szerzők, hogy erre a hölgyek többet költenek, mint amennyit az egész világ hadügyi és tanügyi budgetje felemész. A toilette valóságos glóriáját élvezzük, amint végig vonulnak előttünk a parisiennes, az angol asszony s amerikai divathölgy. A reformruha is kelő méltatásban részesül. Végül, amikor befejeztük az egész világ hölgyei felett megtartott szemlényt s láttuk a nőt a legvonomortabb vaskótól a legfinesebb palotáig, amikor láttuk olyanokat, aminőnek szeretjük s olyanokat is, amilyenek nem szeretjük látni, akkor visszavezetnek bennünket a szerzők a legtisztább, a legideálisabb nőhöz: «a szent asszonyhoz», amint karján tartja a Megváltót! Innen már csak egy lépés van az ártatlanokhoz, a gyermekekhez s a nő legméltóbb szobájához: a gyermekszobához. Hatásosabb befejezést keresve sem találhattak volna! A III. felvonásbeli mozgók kielégítik még a legmesszebb menő igényeket is.

A közönség e darabot rendkívül szívélyesen fogadta. Jól mulatott és nagyon sokat tapsolt a két szerzőnek. «A modern asszonyval» az Uránia ismét pompás kasszadarabhoz jutott.

* Növendékesinészek a Várszínházban. Gál Gyula tanítványai játszottak ismét tegnap este a Várszínházban, a színművészeti akadémia vizsgálati előadásán. Színre került a «Parasztbecsület», Verga drámája s Herczeg Ferenc «A három testőr»-e. A dicséretes ámbicióval játszó növendékek közt Forgács Róza, Csillag Klári, Doktor János, Horvát Jenő és Boldizsár Andor tűntek ki. Közönség szép számmal volt.

* A Petőfi-Társaság nagygyűlése. A Petőfi-Társaság január 6-án délelőtt tíz órakor tartja huszonnyolcadik nagygyűlését a Magyar Tudományos Akadémia dísztermében. Tárjak: Elnöki megnyitó beszéd, Herczeg Ferencről. Költemény, Abrányi Emiltől. Emlékiratok (napló-jegyzetek), Várdai Antaltól. Két hajó (költemény), Kiss Józseftől. Az ördög incselkedése (rajz), Bárony Istvántól. Hegyaljai képek (részlet egy verses regényből), Szabó Endrétől. Emmi hazatér (víg elbeszélés), Rákosi Viktortól. Elnöki zárószó. A Petőfi-Társaság évi nagygyűlése után, január 6-án, szerdán déli egy órakor disztrakoma lesz az István főherceg-szálló nagytermében. A társaság megbízásából Prém József és Sebők Zsigmond rendezik a lakomát.

NYILTTÉR. *)

Vérgyógyítás.

Hemopatia.

Ezen új, eredeti gyógymód rendkívüli sikerrel lesz alkalmazva **köszvény, asztma, szív-, vese-, gyomor-, bel- és hólyagbántalmaknál, súlyos ideg-, vér- és bőrbajoknál.** Biztos védelem szélhűtés és elmezavar ellen 12 év óta ki lett próbálva és most évente száz meg száz teljes gyógyulással számol be.

E gyógymód megalapítójának és egyedüli képviselőjének

dr. Kovács J.

egyetemi orvostudornak (Hemopata) rendelő intézete van **Budapest, V., Váci-körut 18. szám alatt.** Rendelés naponta 9—12-ig és 3—6-ig. Díjazott levélre válaszol. Betegeket intézetén kívül is kezel. — Nehéze betegnek legbiztosabb gyógymódja.

Dadogást és minden beszédhibát sikeresen gyógyít **SOLT LAJOS** tanfolyama. Budapest V., Báthory-utca 20. szám. Fölvétel 12—1-ig.

* E rovat alatti közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

KÖZGAZDASÁG.

Az olasz kereskedelmi szerződés. Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter a következő törvényjavaslatot nyújtotta be ma a képviselőház ülésén kereskedelmi és forgalmi viszonyainknak Olaszországgal való ideiglenes rendezéséről.

1. §.

A kormány felhatalmaztatik, hogy az Olaszországgal 1891. évi december hó 6-ikán kötött, az 1892. évi VI. törvényekbe igtatott és 1903. évi december hó 31-ikén lejáró kereskedelmi és hajózási szerződés, valamint az ahhoz tartozó póteiket és 1891. évi december 6-ikán kelt zárjegyzőkönyvet, az ezen zárjegyzőkönyv III. 5. pontjában foglalt borvámzáradék kivételével, új kereskedelmi és hajózási szerződés megkötéséig, de legfeljebb 1904. évi szeptember hó 30-áig meghosszabbíthassa.

2. §.

Jelen törvény kihirdetése napján lép életbe és végrehajtásával a miniszterium bizatik meg.

Rendelet a pénzkölcsön-közvetítők ellen.

A hitelszövetkezetek üzelmeinek feltárása alkalmával szó esett már e hasábon azokról a zugirodákrol is, melyek hirdetéseiik és fogdmegeik révén anyagi romlásba sodorják a hiszékeny embereket. Nincsen nap, hogy egyik vagy másik ilyen zugiroda olcsó pénzt ne kínáljon katonatiszteknek, hivatalnokoknak stb. Arról persze, mintha ezen irodák pénz felett rendelkeznének, természetesen szó nincsen. Aki a hirdetés alapján lépre megy, az mindenkélt tartozik lefizetni a különféle információ-dijakat és költségeket. A legtöbb pénziroda és állítólagos pénzügnyök tisztán csak az ilyen módon beszédett összegekből él. Ennek a bünös állapotnak akar most véget vetni a kereskedelmi miniszter, aki most valamennyi másodfoku iparhatósághoz rendeletet intézett, hogy a pénzkölcsönközvetítők üzelmeit figyelemmel kísérik és a közvetítőket kötelezzék iparigazolvány váltására. A miniszterhez ugyanis sürü panasz érkezett, hogy az utóbbi időben a hiszékeny közönség figyelmét különösen újsághirdetésekkel vonják magukra a kölcsönközvetítők és sok esetben a szorult helyzetben levő egyéneket megkárosítják. Mivelhogy alaposnak látszik, hogy a szóban forgó közvetítők igazolvánnyal sem bírnak, szigoruan utasítja az iparhatóságot, hogy különösen a napilapokban magukat hirdető pénzközvetítőket szemmel kísérik s esetleg ellenük az 1884. évi törvények 156. §-a értelmében szigoruan járjanak el.

A nép téli munkája. Az egész országban szorgosan megindult a nép gazdasági kiképzésének munkája. A földmívelésügyi miniszterhez érkezett jelentések szerint az ország több száz községében a mai napon a sorozatos gazdasági tanítások megindulnak. Pécsről jelentik a Bud. Lev.-nek, hogy Siklós és Abaliget baranyamegyei községekben háziipari kurzus indul. Villány, Nagy-Peterd, Hird, Töttös, Belle és Iványi községekben népies gazdasági előadások, a községi faiskolakezelőkre nézve kötelező gyümölcsészeti kurzusok a hét járás székhelyén tartatnak meg.

Az O. M. G. E. tenyészállatvásárja. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület minden évben szokott tenyészállatvásárt rendezni, tavaly azonban ez a fővárosban fellépett száj- és körömfájás járvány miatt elmaradt. Az idén a vásárt március hóban tartják meg a Tattersall helyiségekben. A tenyészállatvásár rendező bizottsága e hó 9-én tart ülést, amelyen a vásár határidejét állapítják meg s megbeszélük a rendezés egyéb részleteit.

Az Osztrák-Magyar Bank állása, mint Bécsből jelentik 1903. dec. 31-én ez volt: Bankjegytorgalom 1.7.0 847.000 (+ 112.587.000) korona. Ércéskizlet 1.462.410.000 (— 5.606.000) korona. Váltótárca 400.258.000 (+ 79.399.000) korona. Lombardüzlet 51.972.000 (+ 10 957.000) korona. Adómentes bankjegytartalék 88.630.000 (— 118.183.000) korona.

Szerkesztőváltás. Az Allattenyésztési és Tejgazdasági Lapok, melyet Jeszenszky Pál O. M. G. E. titkár alapított és szerkesztett három éven át, újévtől Ordódy Lajos tulajdonába ment át, aki szerkesztője is lesz egyuttal a lapnak.

BUDAPESTI TŐZSDÉK.

Gabona-tőzsde.

Buza elkelt 40.000 méterm. 5 fillérrel magasabb áracon.

Készárüzlet.

Buza:

Tiszavidéki: 1000 mm. 81 k. 8.40 korona, 1000 mm. 81 k. 8.39 korona, 300 mm. 80 k. 8.40 korona, 400 mm. 80 k. 8.35 korona, 1000 mm. 80 k. 8.32 korona, 200 mm. 80 k. 8.30 korona, 400 mm. 80 k. 8.35 korona, 500 mm. 79 k. 8.37 korona, 500 mm. 79 k. 8.37-5 korona, 300 mm. 79 k. 8.20 korona, 1000 mm. 79 k. 8.35 korona, 200 mm. 79 k. 8.25 korona, 600 mm. 79 k. 8.30 korona, 200 mm. 79 k. 8.35 korona, 300 mm. 79 k. 8.30 korona, 100 mm. 79 k. 8.35 korona, 200 mm. 79 k. 8.20 korona, 500 mm. 79 k. 8.32 korona, 200 mm. 79 k. 8.30 korona, 100 mm. 79 k. 8.30 korona, 500 mm. 79 k. 8.30 korona, 800 mm. 79 k. 8.32-5 korona, 100 mm. 79 k. 8.20 korona, 850 mm. 78 k. 8.20 korona, 1000 mm. 77 k. 8.15 korona, 100 mm. 77 k. 8.20 korona.

Fejérmeyi: 1000 mm. 79 k. 8.20 korona, 1000 mm. 78 k. 8.25 korona, 300 mm. 77 k. 8.15 korona, 100 mm. 77 k. 8.05 korona, 1300 mm. 77 k. 8.— korona, 600 mm. 77 k. 8.— korona, 1300 mm. 76 k. 7.90 korona, 500 mm. 76 k. 7.75 korona.

Pestmegyevidéki: 300 mm. 80 k. 8.20 korona, 200 mm. 79 k. 8.20 korona, 200 mm. 80 k. 8.20 korona, 200 mm. 79 k. 8.— korona, 600 mm. 79 k. 6.30 korona, 600 mm. 79 k. 8.30 korona, 30 mm. 79 k. 8.20 korona, 200 mm. 80 k. 8.20 korona, 200 mm. 78 k. 8.20 korona, 200 mm. 79 k. 8.10 korona, 600 mm. 79 k. 8.20 korona, 1200 mm. 79 k. 8.15 korona, 1200 mm. 79 k. 8.12-5 korona, 400 mm. 78 k. 8.22-5 korona, 350 mm. 78 k. 7.50 korona, 100 mm. 78 k. 8.15 korona, 200 mm. 77 k. 8.12-5.

Bánsági: 4000 mm. 78 k. 8.02-5 korona, 5200 mm. 78 k. 8.02-5 korona, 300 mm. 77 k. 7.45 korona.

Bajai: 2100 mm. 75 k. 7.60 korona.

Bacs-Földvári: 3500 mm. 77 k. 8.02-5 korona.

Raktáru: 3500 mm. 77 k. 8.02-5 korona, 1000 mm. 77 k. 8.15 korona, 200 mm. 77 k. 8.15 korona, 1000 mm. 77 k. 8.02-5 korona, 3100 mm. 76 k. 7.60 korona, 500 mm. 76 k. 7.75 korona, 1200 mm. 74 k. 7.52-5 korona.

Rozs: 400 mm. 6.45 korona, 100 mm. 6.45 korona, 200 mm. 6.40 korona, 200 mm. 6.37-5 korona, 100 mm. 6.37-5 korona.

Arpa: 250 mm. 5.65 korona.

Zab: 200 mm. 5.75 korona, 100 mm. 5.47-5 korona.

Tengeri: 200 mm. 5.— korona.

Lóhere: 45 mm. 62.— korona, 65 mm. 58.— korona.

Lucerna: 60 mm. 60.— korona.

Érték-tőzsde.

Az orosz-japáni konfliktus vasárnapra alaposan ellanyhitotta a magánforgalmat. Ma azután nyugodtabb volt a hangulat, annál is inkább, mivel a járadékértékek igen szilárdan voltak tartva. Különösen szilárdan voltak tartva a Budapesti közuti és a Rimamurányi részvények, mely utóbbiak azonban a déli zárlat felé ismét gyengültek.

Az előtőzsdén jegyeztek

Osztrák hitel	678.—	675.50	677.50	—
Magyar hitel	763.—	765.50	765.75	—
4% koronaiáradék	98.90	98.90	—	—
Leszámitolóbank	458.—	458.—	458.—	—
Jelzálogbank részv.	517.—	517.—	517.—	—
Rimamurányi	497.50	597.50	—	—
Budapesti Közuti	587.—	586.50	585.50	—
Városi villamos	326.—	326.—	326.—	—

A déli tőzsdén zárlatok:

Osztrák hitelrészvény	679.25	—	—	—
Magyar hitelrészv.	767.50	—	—	—
4% koronaiáradék	99.10	—	—	—
Leszámitolóbank	458.—	—	—	—
Jelzálogbank részv.	517.—	—	—	—
Rimamurányi	500.—	499.—	—	—
Budapesti Közuti	581.—	—	—	—
Városi villamos	326.—	—	—	—

Felelős szerkesztő: MAGYAR GYULA.

Laptulajdonos a «Magyarság» lapkiadóvállalat.

Honi ipar! Sajátkészítményü férfiruha-áruház Honi ipar!

férfiszabó LUKÁCS GYULA férfiszabó

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 18. sz. alatt.

Dus választék fiu- és gyermekruhákban.

Nagy választék divatszövetmellényekben. Mértékszerinti megrendelésekre csakis kiváló jöminőségü honi és angol szöveteket tartok raktáron. Mintákat kívánatra bérmentve küldök.

102

SZINHÁZAK.

Kedd, 1904 január hó 5-én.

M. kir. Operaház.

A nürnbergi mesterdalnokok.

Operá 3 felvonásban. Szövegét és zenéjét írta: Wagner Richard. Kezdeté fél 8 órakor.

Nemzeti színház.

Rabszolgák.

A Magy. Tud. Akadémia által a Karácsonyi díjjal jutalmazott drámai költemény. Írta: Palágyi Lajos. Kezdeté 7 órakor.

Népszínház.

Katalin.

Eredeti nagy operett 3 felv. egy változással. Írta: Bédli László. Zenéjét szerző: Fejér J. Kezdeté 7 órakor.

Vigszínház.

Józi.

Bohózat 3 felvonásban. Írta: Molnár Ferenc. Kezdeté fél 8 órakor.

Király színház.

Makrancos hölgyek

Operett 2 felvonásban. Zenéjét szerző Lincke. Kezdeté fél 8 órakor.

Uránia.

A modern asszony.

150 színesen vetített képpel és 15 mozgóképpel. Írta: Rath István. Kezdeté fél 8 órakor.

Schottola Ernő A ruggyantanyártás meghonosítója Budapest, VI., Andrássy-ut 2. Legjobb minőségű gummitömlők kerti fecskendezésre árjegyzék ingyen.

FOLIES CAPRICE

VI., Révay-utca 18. szám.

Igazgatóság: Leitner és Keleti.

Ma nagy újdonsági estély!

11 órakor! 11 órakor

Az élet komédiája.

1. kép. A bünesel. Paródia írta: Caprice, rendező: Rott S

Ezt megelőzi! Fél 10 órakor!

Hivatásos szerelem.

Bohózat, írta Szatir, rendező: Steinhardt G.

A remek télikerthben reggeli 5 óráig Munczy Lajos zenekara hangversenyz.

„GÖBESÁGOK” Kacagató székegyháziak II. KIADÁS Postaköltséggel együtt 1K.40.F. ért. Küldi: PETERFY TAMÁS BUDAPEST IX. Kertváros

LEGSZEBB.....LEGJOBB.....LEGOLCSÓBB.

PAP LAN PAP LAN PAP LAN

ÖSSZEHAJTHATÓ VASÁGY AKÉLSODRONY KIVEHETŐ MATRACGAL 10Frt. ÁGYBETÉT 5Frt.

GICHNER JÁNOS

paplan, matrac és kárpitosáru gyáros, szőnye, függöny, vasbutor stb. nagy raktára. 150

Budapest, VII. ker., Erzsébet-körút 20. sz.

Árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldök. Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek, nem tetsző árúkat kiseréltetnek, vagy a pénz visszaadatik.

Uj! „Figyelem” Uj!

Légszesz öngyújtók, garantált 10.000 gyújtás; olcsó légszesz- és villanycsillárok, légszesz- és fűtőkályhák, bádagos, légszesz, vízvezeték és villanyfelszerelések jutányos áron eszközölök **Benedek Hermann** Budapest, üzlet és raktár: Nádor-utca 11., műhely: Eötvös-utca 51. szám.

Figyelem! Cégnk új kedvezményt nyújt akként, hogy minden vevőnek, ki 12 forintot meghaladó rendelmenyt tesz, a **szűt árakepe** vagy bármely tetszés szerinti kis fénykép után egy **életnagyságu fényképet** teljesen ingyen

készít hű kivételben, 60 cm. magasságban, csupán a díszes keretért (passe-partout), amelyben az életnagyságu fénykép foglaltatik, az önköltségünket, 1 Ft 50 Krt számítunk.

Az ipar 12 forint 1 darab összezsukható vaságy acél-sodrony-betéttel, 3-rétű matracal és terítővel.

csodája! 12 forint 50 krajcár egy darab selyompaplan fodroval és zsabál, minden színben, 125 cm. széles, 180 cm. hosszú.

Megrendelhető csakis **GICHNER ÖSTVÉREK** BUDAPEST, Múzeum-körút 27.

Paplan- és matracgyár, szőnyeg- és vasbutorraktár. Árjegyzéket bérmentve és ingyen küldünk.

Saját készítményü és amerikai tornaeszközök, tennisz, hálók, labdóriók, kokusz-szőnyegek, valódi orosz sárcipők, pokrócok, zsákok, ponyvák és **fehértuha-erítő-kötetek** megbízható forrás

Seffer Antal sporteszközök- és kötélgyártó ipartelepe Budapest, IV., Károly-utca házszám 12. (Központi város ház épülete.) Alapítatott: 1878. TELEFON 15-56. Képes árjegyzék kívánatra bérmentve. 1834

Szájpadlás nélküli fogsorok.

Szájpadlás nélküli műfogak feleslegessé teszik az Inlay-mez használatát. Hygienicus fogsort ezen elvezése alatt kizárólag magám készítek. Saját rendszerem szerint. És ezen fogsort a szájból kivenni nem kell. Hygienicus fogszorral néhány perc múlva tökéletesen beszélni és rágni lehet.

Egyedüli specialista a szájpadlás nélküli hygienicus fogszorok készítésében.

Id. PROHÁSZKA HENRIK

Budapest, VII. ker., Király-utca 15. szám.

Vidékiek a műfog elkészítését előre való bejelentés után megvárhatják. Kautsukba foglalt műfogakat 2 frttól, teljes fogszorokat 40 frttól. Mindennemű munkálatomért 10 évi jóállást vállalok. Rosszul működő fogszorokat átalakítok, szájpadlást szabadon nagyóra.

KEMÉNY és TÁRSA

Betéti-Társaság, kereskedelmi tudakozó-intézet.

Alapítta ott 1888. Telefon 21-54.

Budapest, Podmaniczky-utca 39. sz.

Magyar üvegbiztosító-társaság

Budapest, Váci-körút 31. sz.

biztosít lakór-üvegtáblákat portálakban, üvegtételeket egész építményeknél, a legolcsóbb díjat és a legpontosabb leszámítás mellett. Több evre szóló biztosításnál tetemes kedvezményes. Elvállal szállítást biztosításokat is. **Céges üvegtáblák** kerestetnek. 1834

Brázy-féle sóshorszesz.

Használati utasítás minden üveghöz mellékelve van. Nagy üveg 2 korona. Kis üveg 1 korona. Kapható mindenütt.

Hirdetéseket

felvesz a

„Magyarság”

kiadóhivatala

Szentkirályi-u. 28.

14, 16 forintért.

Legújabb szabású férfiruhatát finom gyapjuszövetből mérték szerinti készítek 1871

SCHOR JENO, Dob-utca 12. sz.

Vidékre mérték utasítást díjmentesen.

Magyar királyi államvasutak.

191.823. szám.

Hirdetmény.

Délnémet-osztrák-magyar vasuti kötelék.

A II. rész 4. és 6. sz. díjszabási írtetben foglalt 32. sz. kivételes díjszabási érvényességének meghosszabítása.

A fenti kivételes díjszabásban foglalt és Magyarországra szállítandó küldeményekre 1903. évi december hó 31-ig érvényes különleges díjtelek további intézkedésig, de legkésőbb 1904. év december hó végéig hatályban maradnak.

Budapest, 1903. évi december hó 22-én.

A m. kir. államvasutak igazgatósága, a részes vasutak nevében is.

(Ülányomás nem díjaztatik.)

A „HARISNYAKIRÁLY”

budapesti üzlete kizárólag Teréz-körút 2. szám a. Elismert legjobb harisnyák.

Feltétlen szabott és olcsó árak. Feltétlen szabott és olcsó árak

Minden szó 3 fill.
Vastagabb betűből 5 fill.

APRÓ HIRDETÉSEK

A legkisebb hirdetés
ára: 30 fillér.

A Magyarság minden előfizetőjének egy 10 szóból álló apróhirdetést havonként 10-szer ingyen közlünk.

Az apróhirdetésekre beérkezett kérdésködésekre ingyen felvilágosítást adunk, ha a tudakozó a szükséges válaszbélyeget beküldi. Ha valaki körülíményesebb értesítést kíván, a szükséges válaszbélyegen felül még 40 fillér küldendő.

Művészies munka!
KLEIN ADOLF
Férfi-szabó üzletében
Budapest, VI., Desseffy-u. 23.
„Munkácsi”-hoz.

Készít mérték szerint öltönyt vagy felöltőt 15 frittól feljebb gyapjuszövet maradékból. Vidéki megrendelések pontosan teljesítettek. Kívánatra mintákat küldök. Akadémiai szabászat szerint. Több év tapasztalatomat Neuländer Testvérek és Welner és Grünbaum cs. és kir. udv. szobánál szereztem.

Kétszobás lakás február 1-én átadó elutazás miatt. VI., Szoudy-utca 74. Macsotai Sándor.

Törlesztéses készpénz-kölcsönt

földbirtokokra, valamint budapesti bérházak, házszeresek, telkek stb. továbbá környékbeli ingatlanok II. és III. ik tételére 4-7 1/2-os kamattal; személy-hitel kezesség nélkül minden hitelképes egyénnek havi vagy negyedévi törlesztésre gyorsan és pontosan eszközöl a Központi Hitelforgalmi Intézet VII., Akáca-utca 10. Levélbeli felvilágosításra válaszbélyeg küldendő.

Licht Mór

uri- és női cipész-mester
Budapest, Váci-körút 55.

Ajánlja dusan berendezett raktárát saját készítményű uri-, női- és gyermek-cipők-ből a legolcsóbb árban. Mértékszerű megrendelések jutányos árban és pontosan eszközöltenek.

Egy villa

szabad kézből eladó Rákos-Szent-Mihály, Lajos-u. 396.

Pénzkölcsönt!

Kis- és nagybirtokosoknak, kiknek birtokait nagy kamatu adóság terheli és ezt olcsó kamatos pénzzel akarja kifizetni, avagy ha új kölcsönt akar levenni, oly pénzt, melyre csak 4% kamattal fizetendő s mely kamattal a tőke is törlesztve lesz s adós bármikor felmondhat, a pénzügyet azonban nem mondhat fel, teljes bizalommal forduljon

Grünfeld S.-hez
Budapest, Király-u. 28. sz.

1 forint

heti részletre elegáns férfiruhák mérték szerint olcsó árban kaphatók. Weisz Jakab József-körút 31/a.

Használt férfiruhákat

felhírnemű stb. veszek legmagasabb árban. Singer, Lujza-utca 15. 302

Függönyök

felrakását, diványokat, fotelekat, matracokat, ablakpárnákat olcsón elkészíték háznál. Unsavszky Nándor, Práter-utca 66.

Domonkos Lajos

uri és női cipész-mester

Budapest, Teréz-körút 32. Ajánlja dusan berendezett raktárát saját készítményű uri-, női- és gyermek-cipők-ből a legolcsóbb árban. Mértékszerű megrendelések jutányos árban és pontosan eszközöltenek.

Jelszó: pártoljuk a hazai ipart!

Orlik András

cipész-mester

Budapest, VII., Csömör-ut 22.

Ajánlja dusan felszerelt saját műhelyében készült női- és gyermekcipő raktárát. Férfi-cipők 3, 3-50, 4, 4-50 és 5 ftt. Női cipők 3, 3-50, 4, 4-50 és 5 ftt. Gyermek-cipők 1 ftt 20 kr.-tól feljebb. Mértékszerű megrendelések a legújabb divat szerint a legolcsóbb árban számítatnak. Javítások gyorsan s fontosnak eszközöltenek.

Gyermek és női ruha

készítését olcsón elvállalom Logódy-u. 104. ajtó 5. Buda.

Legolcsóbb bevásárlási forrás.

SZELLO R.

saját készítményű uri-, női- és gyermek cipő-raktára Budapest, Csömör-ut 12. sz. (Keleti pályaudvarral szemben.) Mértékszerű megrendelések pontosan készíttetnek. Vidéki megrendelések gyorsan eszközöltenek. Javítások elfogadtnak.

DRESZMANN KAROLY

BUDAPEST

borotva homorú-köszörűlde villanyerővel - Különleges-szerű özet borbély- és fodrászati-cikkeken. - Nagy raktár angol és svéd borotvákban. - Iroda és forgalmi helyiség: VII., Rottenbiller-utca 6/a. (Munkás-u. sarok).

Butort

és kártyos munkákat részletfizetésre is ad Löwy Lipót, VI., Lázár-utca 18.

Ingyenesen

közvetíték mindent a világon! válaszbélyeget kérek. «Telegdi» Marosludason.

Alapos oktatást

a francia-, angol-, olasz-magyar- és német-nyelven (nyelvtan, társalgás, levelezés, stb.) ad egy urnó, ki az illető országokban tartózkodott. Kitérő referenciák. VII., Erzsébet-körút 58. sz., II. emelet 13. ajtó.

Dijtalanul

meglátogatok kezesség-nélküli kölcsönüggekben önálló, hiteképes egyéneket diskrejt gyorsabb lebonnyolítás céljából. Ajánlatok - állás, foglalkozás megjelölésével - Alvinezy Sz. Képiró-utca 11. küldendő. Válaszbélyeg.

Bloch S.

okl. tan- és gyakorló-könyvelő. Erzsébet-körút 58. képez felöltöket a magas m. kir. miniszterium engedélye alapján az egyszerű és ketős könyvitelben, kereskedelmi levelezés, szép és helyesírásban, valamint a magyar és német nyelvben. Hölveknék külön oktatás. Vidékiek levelbelleg sajtíthatják el a könyv-vitelt.

Balaton csarnok V., Vadász- és Hajnal-u. sarok.
Saját épületében **kávéház és szálloda**
ma megnyílt újonnan átalakítva. Naponta kitérő cigányzene. Szálloda-szobák 3 korona. Ker. utasoknak 20% engedmény. Tisztelettel
157 **Veszprémi Steiner Sándor.**

I. Angol férfi- és gyermekruha-áruház.

Olcsó, szolid árak! Pontos kiszolgálás!

Saját készítményű férfi- és gyermekruha áruház.

Magyar gyártmány!

ASZÓDI S. * és TÁRSA

férfiszabó-mester.

VIII., Kerepesi-ut 41.

(Adria-szálló épület.)

Nagy választék angol és francia divatkeimekben.

Mérték szerinti megrendeléseket az általánosan elismert 14 ftt árakban a legújabb divatkeimekből készíttetnek. Vidéki megrendelések pontosan eszközöltenek.

126

Budapest legnagyobb szörme bevásárlási forrása. Oriási raktár divatos Szknksz Sztóla gallérokban. Viszont eladóknak ritka alkalom.

TSUK MIKSÁNÁL, ANDRASSY-UT 31. sz. KIRÁLY-UTCA 38. sz.

4%-os törlesztéses készpénzkölcsönt

20, 30, 40, 50 vagy 65 évi tőkekamat-törlesztéses földbirtokokra és nagyobb bérházakra budapesti és városi községekben házak, telkek II-ik és III-ik tételre 4-7 1/2% kamattal. Drágább tartozásoknak magasabb konvertálását, személy-hitel katonatiszoknak, papoknak, köztisztviselőknek, birtokosoknak, kereskedőknek. Közégeknek és tavaszidőre olcsó kölcsönöket birtokok adás-vételét, parcellázásokat stb. a legkíméletesebb feltételekkel, szakemberrel és gyorsan lebonyolítja a

KÖZPONTI HITELFORGALMI INTÉZET

Budapest, VII., Szigetvári-utca 24. szám.
Beküldendő telekkönyvi kivonat és határozati bírtokiv. felvilágosításra pedig válaszbélyeg. Közvetítőknek Bécs, Temes, Torontál, Arad, Csannad és Pest megyékben szép ívédelem.

Bámulatos egy «Columbia» grafon hangszírtasága és tiszta hangkiejtése, erőssége! «Columbia» lemezek utólréhetetlenek!! Párisi világkiállításon «Grand Prix»-el kitüntetve. - Kis lemez K 2.50, nagy lemez K 5.-. «Columbia» (Hartguss) hengerek K 1.75.

Telefon 62-88. Telefon 62-88.

Wiegand és Társa
BUDAPEST,
VIII., Aggteleky-utca 17. sz.

Werndl-fegyverek

katonai puska-fegyverek által kipróbálva májdnom új állapotban

Gyalogsági fegyver	K 5.-	7.-	10.-
Rövid gyalogsági fegyver	K 8.-	12.-	15.-
Lovassági karabély	K 14.-	16.-	20.-
Lovassági karabély egészen új	K 25.-	30.-	40.-
Töltények darabja	K 10.-	10.-	10.-
Fegyverszíj darabja	K 1.-	2.-	3.-
Szuronv hüvellyel darabja	K 60.-	1.-	1.50
Lefauchaux revolver	K 4.-	6.-	8.-
Buldog revolver	K 6.-	8.-	10.-
Revolver táská	K 3.-	4.-	5.-

Fegyverekért jótállást vállalunk. Ar meg nem jellese esetén közép minőségű fegyvereket küldünk.
Tiller Mór és Társa
cs. és kir. udv. szállítók egyenruházati Intézete Bud pest. IV. Váci-utca 35. sz.

Bámulatos eredményt érnek

el «VÉRTESIN»-nel (folyékony ezüst) legújabb ezüst-152 teljesen megrementes. Neki üzetetlen, vendég-lék, kávéházak és szállodák részére valamint minden háztartásban.
Egy pillanat alatt bármilyen fémm (réz, sárgaré, stb) tartósan ezüstözhető.
Megkopott és megsárgult china-ezüst, ezüst-edények, evőeszközök ujja varázsolhatók. Ezüstneműek tisztításához a legélszerűbb. Helyettesíti a galvanizálást.
Minta üveg (30 gramm) 40 krajcárért a pénz előleges beküldése ellenében bérmentesen küldi
Vértés Adolf, Váci-körút 35.
Viszont elárusítottok kerestetnek. 240

Elegáns női ruhákat

készíték saját műtermében mérték után 15 és 18 ftt. Árt. A 18 fttos ruhák 2 ftt 50 kros divatszövetből készölnek. - Elegáns Cibelin-Costum, reformalij és Paletó, a téli divat díszé 15 és 18 ftt. - Elegáns angol és francia Szalontóitok 18-20 ftt és teljebb.
Téli ruhák és Paletók, finom fekete posztóbból elegáns kivitelben 7, 8, 10, 15 ftt. - P nyolcak flanel vagy barchetbol 3 ftt 30 kr., 4 ftt 50 kr., 1 ftt 40 kr. - Divat ingblúzok atlasz flanelből 1 ftt 90 kr., 2 ftt 20.-. - Finom kocka és sávos szövetelekből 1.60-1.90 ftt., 2 ftt 20 kr., 2 ftt 80 kr., 3 ftt 80 kr. Vidéki megrendelések lelkümmerelesen eszközöltenek. Mértékmegeadas fel-öbőség, alsóbőség, ujja hossza vagy egy jól aló derekés aljössza beküldendő.

BRUCK ZSIGMOND
CSENGERY-UTCA 35. Andrássy-ut 61. sarok.

BÜTOROK

a legegyszerűbből a legfinomabb kiviteleg legjutányosabban kaphatók ugy készpénzért, mint részletfizetésre **MEHRENTREU** és **FUCHS** testvéreknél Budapest, VI., Teréz-körút 8. (Andrássy-ut közelében). Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

A nyomtatott a «Stephaneum» kőszírógépén Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28.